

Резюме

Исследуются образование и деятельность Винницкого медицинского института, в частности формирование преподавательского состава и студенческого контингента, отдельные аспекты учебной и общественной работы, профсоюзная деятельность, репрессии против руководителей вуза, материальное положение студентов.

Ключевые слова: Винницкий мединститут, директора, преподаватели, студенты, учеба, репрессии, строительство.

Одержано 12 квітня 2012 року

УДК 792(477.43-21)“1931-1945”

Г.Ю.Топольницька

Хмельницький обласний музично-драматичний театр імені Г.І.Петровського: сторінки історії (1931–1945 рр.)

Досліджується початкові етапи історії Хмельницького обласного музично-драматичного театру ім. Г.І.Петровського (М.Старицького), зокрема діяльність в роки Великої Вітчизняної війни.

Ключові слова: театр, артисти, Велика Вітчизняна війна, гастролі.

Формування національної самосвідомості – одне з найбільш складних завдань, яке стоїть перед сучасним українським суспільством. Українське театральне мистецтво, непересічні цінності якого увійшли органічною складовою у світову духовну спадщину, належить до унікальних за своїм значенням національних культур. Театр – це школа духовного вдосконалення народів, а його драматургія – яскраве відображення історії становлення національного духу.

Аналіз літературних джерел свідчить про те, що донедавна історія та діяльність працівників культури і мистецтва Поділля в роки Великої Вітчизняної війни як соціально-культурний феномен не була предметом наукового розгляду та дослідження. Деякі аспекти діяльності артистів театру імені Г.І.Петровського були висвітлені в працях М.Скорського, С.Єсюніна, О.Алтухової, Н.Вінідіктової.

Мета цієї статті – представити читачеві діяльність Хмельницького обласного театру ім. Петровського (М.Старицького) в період Великої Вітчизняної війни.

На початку квітня 1932 року в Армавірі з'явилася тоненька брошура-програма, на титульній сторінці якої стояв скромний напис: "Перша річниця роботи Крайового державного українського драматичного театру". Сповіщала вона про те, що 16 квітня того ж року мало відбутися урочисте засідання громадських організацій, присвячене річниці Північно-Кавказького крайового українського драматичного театру, а також знайомила з першими кроками молодого колективу, його творчим складом.

Новий мистецький колектив народився наприкінці лютого 1931 року в Новочеркаську. Матеріали фонду Північно-Кавказького крайвиконкому, які зберігаються в державному архіві Ростовської області, свідчать, що 28 лютого на засіданні президії крайвиконкому була прийнята постанова про надання дотації створеному українському пересувному театру. Його організатором і директором став С.Чернявський, головним режисером – Г.Самарський, завідуючим музичною частиною – А.Волковинський, диригентом – Л.Нікітін, танці готували В.Шеметова та М.Скоробогатов. Творче ядро трупи склали С.Чернявська, Н.Чернявська (Колесникова), Ф. і С. Гловацькі, І. та Л. Стрельникови, М.Образенко, М. Рутковський, Г. Нікітіна, художник М.Титов, артисти балету В.Титов, Н.Таліна, М.Аванесов та інші.

Хоч називався театр драматичним, проте у своєму складі він мав оркестр з 18 осіб, хор, балетну групу. Після двомісячної підготовчої роботи 1 травня 1931 року в приміщенні літнього театру виставою п'єси білоруського драматурга Г.Кобеця "Тута" (режисер Г.Самарський, художник М.Тітов) розпочав колектив свій перший театральний сезон. Як повідомляла місцева газета "Знамя коммуны", систематичні вистави розпочалися з 15 травня 1931 року. "Позитивне значення театру, – писав рецензент, – полягало в тому, що він, на відміну від інших українських "колективів артистів", кладе в основу своєї роботи п'єси актуального соціально-політичного змісту. Взятий театром курс на міцний зв'язок з масовим глядачем – участь у Першотравневій демонстрації з інсценівками, концерти з вантажних машин на площі, виїзди на заводи – свідчить про серйозну громадську настанову театру, яка відповідає вимогам періоду реконструкції і здатна задовольнити запити робітничого глядача"[5, с. 21]. У репертуарі колектив мав "Овечу криницю" Лопе де Веги, "Запорожець за Дунаєм" С.Гулака-Артемовського, "Нагалку Полтавку" І.Когляревського, "Марусю Богуславку" М.Старицького, "Доки сонце зійде, роса очі виїсть" М.Кропивницького.

Восени театр гастролював у Мінеральних Водах. На той час там лікувався Г.І. Петровський, який часто бував на спектаклях. Під кінець гастролей він запросив до себе групу провідних акторів. Згодом театр став називатись іменем Г.І.Петровського.

Діяльність театру постійно перебувала в полі зору партійної і радянської громадськості. Так, 9 листопада 1932 року роботу колективу обговорювала президія крайвиконкому. З метою створення нормальних умов для роботи театру постійним його місцеперебуванням було встановлено місто Краснодар.

В середині 1933 року театр ім. Г.І.Петровського з основним своїм складом переїхав в Україну, і з квітня наступного року почав іменуватися Вінницьким пересувним робітничо-колгоспним театром, мета якого була в обслуговуванні районів Вінницької, Житомирської, Київської та інших областей.

Група поступово поповнювалася но-вими акторськими силами.

Зміцнення молодого колективу при-пало на той час, коли в радянському багатонаціональному мистецтві остаточно сформувався і утвердився, як основний метод художньої творчості, соціалістичний реалізм, коли драматургія і театр усіх народів Радянського Союзу зробили вирішальний крок по шляху художнього освоєння нової, соціалістичної дійсності.

Наступну сторінку своєї творчої біографії петровці відкрили 24 квітня 1934 року у Вінниці виставою “Нагалка Полтавка”, здійсненою І.Стрельниковим. До кінця року вийшли ще “Чужа дитина” В.Шкваркіна, “Овеча криниця” Лопе де Веги, поставлені С.Чернявським, та “Запорожець за Дунаєм” С.Гулака-Артемовського (режисер І.Стрельников) [4, с. 8].

За вісім місяців роботи театр побував у 51 колгоспі, 11 радгоспах і МТС, на 6 цукрозаводах. За відмінне обслуговування виборців до Рад та добре проведений культпохід імені VII Всесоюзного і XIII Всеукраїнського з’їздів Рад він одержав премії від Вінницької облпрофради, облнаросвітн та наркомосу. Наприкінці року митці удостоїлися ще однієї першої премії – на Всеукраїнському конкурсі робітничо-колгоспних театрів.

Цікавим у житті театру став 1935 рік: нарикінці січня весь творчий склад виїхав у відрядження до Києва. Після екскурсії по театрах столиці вінничан прийняв народний артист УРСР Гнат Юра. Так був покладений початок шефству театру ім. І.Франка над молодими митцями Поділля.

У лютому того ж року на базі колишнього робітничо-колгоспного театру було створено обласний український драматичний театр для постійного обслуговування міст Вінниці, Бердичева, Кам’янець-Подільського, Проскурова, Шепетівки, Могилева-Подільського та районів області.

У формуванні і розвитку молодого колективу велику роль відіграло шефство франківців. До постановок багатьох п’єс, особливо радянських драматургів, були запрошені Г.Юра, К.Кошевський, художник М.Драк та з Харкова – О.Крамов. Видатні режисери, ставлячи спектаклі, давали практичні уроки майстерності, відточували художні смаки, розвивали розуміння високого покликання театрального митця. Радісним святом для артистів ставав завжди приїзд до театру таких незрівнянних акторів, як А.Бучма, Ю.Шумський, М.Донець, І.Паторжинськнй, М.Литвиненко-Вольгемут [5, с. 23].

Театр дебютував 1 березня 1935 року в Бердичеві виставою п’єси О.Корнійчука “Платон Кречет”. Вибір п’єси був цілком законотвірний: драма йшла на сценах багатьох театрів України, у театрах братніх республік та зарубіжних країн і стала одним із провідних творів часу. Вона несла глядачеві яскраві характери людей нового суспільства, втілені в образах Платона, Береста, Бублика, Ліди, гостро таврувала хворобливі явища дійсності – кар’єризм, полі-

тичну короткозорість, пристосовництво, нецтво та інші. Режисер театру імені Франка К.Кошевський, який поставив спектакль, поклав в основу сценічного втілення “Платона Кречета” філософську концепцію драматурга: людство має підпорядкувати науку прагненню вирвати у смерті час, повернути майбутнім поколінням мільйони сонячних днів [3, с. 8]. За порівняно короткий час театрові вдалося зробити цікаву виставу, і глядачі оцінили її позитивно. Режисерська робота К.Кошевського, який відзначався своєю пильною увагою до внутрішнього світу людини, спрямована була на те, щоб досягти з молодим колективом максимальної глибини й єдності акторського виконання, найяскравішого “висвічування” всіх тонів та півтонів характерів персонажів.

До проблем сучасності була звернена і остання прем'єра театру 1941 року – “Скрипка гуцула” Ю.Мокрієва (режисер С.Чернявський, художник Л.Черешньов), події якої відбувалися в знаменні вересневі дні 1939 року біля Черемоша, коли полки Червоної армії прийшли на допомогу своїм кровним братам. Серцевиною спектаклю стало гостре зіткнення ідеології двох світів.

Грозове світання 22 червня 1941 року застало театр ім. Петровського в Шепетівці. “Ми проводили репетицію нової п'єси “Камо”, – згадує директор театру С.Чернявський. – Чуємо: повітряна тривога. Думали – навчальна. Виявляється – війна. І ми, артисти, з цього часу теж почали воювати тією зброєю, яка була з нами. Через Шепетівку проходили на фронт війська. Втомлені, змучені далекою дорогою, вони потребували не тільки гарячої їжі, а й розваги, пісні, веселого жарту. Їх треба було підбадьорити у ті важкі дні, коли ворог рвався вперед. Ми давали для них п'єси й концерти під відкритим небом, у міських садах, на імпровізованих підмостках” [5, с. 32].

Відразу була створена спеціальна програма, з якою артисти виступали у Шепетівському Будинку Червоної армії, на агітпункті вокзалу, мобілізаційних пунктах. В архіві театру збереглося кілька цікавих документів того часу. Так, у довідці-відгуку начальника агітпункту ст.Шепетівка стверджувалось, що “театр з часу військових дій щоденно обслуговував бійців, командирів та пасажирів при ст.Шепетівка. Театр заслуговує високої оцінки і дістав загальне схвалення всіх глядачів та надихав бійців і командирів на розгром ворога, підносячи їх дух, енергію для перемоги” [1, с. 14].

Шепетівський Будинок Червоної армії у своєму листі до Політуправління та Управління в справах мистецтв при Раднакомі УРСР від 2 липня 1941 року підтримав клопотання колективу театру ім. Петровського про відрядження його на фронт для обслуговування бійців та командирів. Але події внесли свої несподівані корективи. Вже 4 липня 1941 року директор театру С.Чернявський, одержавши відповідне розпорядження Управління в справах мистецтв при РНК УРСР, готував увесь колектив разом з родинами (сто двадцять осіб) до відправлення у східні області СРСР. Це було тоді, коли Шепетівку відділяли від ворожих позицій всього лиш двадцять п'ять кілометрів. У місті довелося залишити і декорації, і особисті речі. Одним з останніх ешелонів артисти відбули до Києва, а звідти Дніпром до Кременчука. Так почалася перша в історії

театру довготривала подорож. В архіві заслуженої артистки УРСР Н. Колесникової зберігається примірник відомості, підписаної директором театру, про місцеперебування колективу з 4 серпня 1941 по жовтень 1943 року. У ній значаться двадцять шість пунктів: міста Закавказзя, Середньої Азії, Далекого Сходу, Півночі.

4 серпня 1941 року кам'ячани прибули до Сталінграда і почали виступи в літньому театрі міського саду, а з 11 серпня – у клубі ім. 25-річчя Жовтня. Газета “Сталінградський залізничник” в інформації про гастролі дала схвальну оцінку виставі “Шельменко-денщик”, відзначивши гру заслуженої артистки УРСР С. Чернявської та артистів О. Бунчука, Н. Колесникової, Г. Плоскіна, С. Георгі, Г. Бойка, Г. Вишневецької, М. Рутковського [5, с. 34]. З 15 серпня театр почав вистави в Сальську, потім відвідав польові станції цього та іншого відділень залізниці. Тут він показав “Платона Кречета” О. Корнійчука, “Суєту”, “Безталанну” І. Карпенка-Карого, “За двома зайцями” та “Ой, не ходи, Грицю...” М. Старицького.

6 вересня 1941 року труп було поповнено новими силами і створено театральний колектив ім. Петровського в складі 63 чоловік на чолі з директором С. Чернявським та художнім керівником Г. Лавриком. Основу його репертуару склали 15 п'єс: “Платон Кречет”, “В степах України” О. Корнійчука, “Неспокійна старість” Л. Рахманова, “Очна ставка” бр. Тур та Л. Шейніна, “Украдене щастя” І. Франка, “Ой, не ходи, Грицю...”, “За двома зайцями”, “Маруся Богуславка” М. Старницького, “Лимерівна” П. Мирного, “Безталанна”, “Суєта” І. Карпенка-Карого, “Дай серцю волю, заведе в неволю” М. Кропивницького, “Наталка Полтавка” І. Котляревського, “Шельменко-денщик” Г. Квітки-Основ'яненка та “Назар Стодоля” Т. Шевченка. З ними кам'ячани почали свою подорож по Північному Кавказу та Закавказзю. Попрацювавши майже весь вересень у Тихорецьку, а жовтень – у Мінеральних Водах, театр переїхав до Єсентуків і протягом чотирьох місяців давав вистави у робітничих клубах, будинках Червоної армії, виступав у складі кількох бригад з концертами в госпіталях П'ятигорська, Кисловодська та інших міст курортного району Мінеральних Вод.

Колектив продовжував працювати і над новими виставами. В жовтні 1941 року він показав у Мінеральних Водах “Циганку Азу” М. Старницького, в листопаді в Єсентуках – “Доки сонце зійде, роса очі виїсть” М. Кропивницького (режисер І. Стрельников, художник Л. Черешньов). Три прем'єри були підготовлені також у наступному році: в Єсентуках у січні йшли “Партизани в степах України” О. Корнійчука (режисер Г. Лаврик, художник Л. Черешньов), а в лютому – “Сватання на Гончарівці” Г. Квітки-Основ'яненка і “Тарас Бульба” М. Старицького (режисер О. Бунчук, художник Л. Черешньов). Крім того, театр поновив “Сади цвітуть” В. Маса та М. Куличенка (1941), “Вій” М. Кропивницького і “Запорожець за Дунаєм” С. Гулака-Артемовського (1942). Показавши протягом березня близько двадцяти вистав у Сочі, театр переїхав до Тбілісі і 11 квітня 1942 року спектаклем “Ой, не ходи, Грицю...” розпочав гастролі

в окружному Будинку Червоної армії. “Гра талановитого колективу молодого театру була гаряче прийнята глядачами, – повідомляла щоденна червоно-армійська газета Закавказького військового округу. – З наростаючим піднесенням, з глибоким почуттям грають артисти І.Стрельников (Грицько), А.Володавець (Маруся). Чудовий образ матері створила заслужена артистка УРСР Є.Чернявська. Добре грав Г.Плоскін (Хома). Особливо заслуговує на увагу майстерне виконання ролі простого дотепного хлопця Дмитра артистом М.Рутковським. Багата народна музика, жваві народні танці й яскраве художнє оформлення (Л.Черешньов) роблять виставу колоритною, глибоко-хвилюючою” [2, с. 18].

Великий успіх мала і вистава “Партизани в степах України” О.Корнійчука. Хоч новий твір драматурга показував партизанську боротьбу колгоспників, все ж він хвилював глядача пристрасним патріотизмом своїх героїв. Спектакль, підготовлений Г.Лавриком (художник Л.Черешньов), зазвучав злободенно. Преса відзначала чудову гру І.Стрельникова (Галушка) та Г.Плоскіна (Часник), які “продовжили” життя своїх героїв. Багато теплого гумору внесли у виставу артисти І.Грабовий (дід Остап) та Я.Тарасенко (дід Тарас). Їм вдалося добре відобразити життєрадісний дух волелюбного українського народу, надати спектаклю яскравого національного колориту. У 1942 році в столиці Грузинської РСР перебувало чимало відомих українських артистів та співаків, які виступали тут у концертах і виставах. На початку травня театр ім. Петровського організував у Будинку Червоної армії творчу зустріч свого колективу з майстрами мистецтв Радянської України – народними артистами УРСР Ю.Кипоренком-Даманським, М.Частієм, М.Гришком та композитором, заслуженим діячем мистецтв УРСР К.Данькевичем. Зустріч ця була своєрідною: разом з петровцями прославлені митці виступили у виставі “Запорожець за Дунаєм” С.Гулака-Артемовського. “Глядачі, які переповнили зал, – писав тоді К.Данькевич, – захоплено сприйняли цей спектакль. Гаряче аплодували вони народним артистам України за образи запорожця Карася (М.А.Частій), козака Андрія (Ю.С.Даманський), султана (М.С.Гришко). Серед артистів театру виділялись Н.І.Колесникова (Оксана), А.О.Володавець (Одарка) та М.Г.Рутковський (Селих-ага). Музична частина спектаклю була в досвідчених руках диригента Л.В.Нікітіна” [4, с. 8].

Показавши 3 травня в Тбілісі останню свою виставу, театр через чотири дні виїхав до Ленінакана, потім впродовж червня-серпня гастролював у Кутаїсі та Зестафоні. 16 серпня завершилася більш як чотиримісячна праця колективу в братніх Грузії та Вірменії. За цей час петровці, як свідчить довідка Будинку Червоної армії Закавказького військового округу, дали понад 80 платних і близько 30 шефських вистав, ознайомивши глядачів з 20 п’єсами української класики та радянської драматургії. А далі шлях митців простелився до Середньої Азії. Першою тривалою зупинкою на ньому став Ашхабад (проїздом до Баку театр дав шефську виставу “Наталка Полтавка” Котляревського для моряків Каспійської флотилії). Тут, до речі, кам’ячани зустрілись з Ю.Дольдом-

Михайликом. Письменник нещодавно закінчив нову п'єсу “Земля” і прочитав її у театрі. Протягом вересня в Будинку Червоної Армії столиці Туркменії петровці показали понад двадцять вистав. Попереду – новий маршрут, кінцевою точкою якого став Владивосток. Але шлях до центру Далекого Сходу тривав майже вісім місяців: в окремих пунктах театр зупинявся на 10–20, а то й 30 днів. Ще в Туркменії до колективу приєдналися відомий майстер сцени заслужений артист УРСР Л. Сабінін та композитор М. Васильєв. Це значною мірою посилює творчий потенціал трупи.

28 листопада 1942 року виставою “Ой, не ходи, Грицю...” театр почав гастролі в Куйбишевці-Східній і працював тут майже весь місяць, обслуговуючи місцеве населення.

Протягом 1942 року колектив чимало зробив для відновлення довоєнних вистав. А в грудні він уже ввів до репертуару “Правду” О. Корнійчука.

Виступи театру ім. Петровського в госпіталях і військових частинах Закавказзя, Середньої Азії та Далекого Сходу принесли йому добру славу. І не випадково, в час гастролей кам'ячани одержали із Орла – арени запеклих боїв – вітальну телеграму такого змісту: “Вітаю весь колектив на Далекому Сході. Ви своїм багатим мистецтвом дуже допоможете бойовій підготовці військ фронту й флоту. Бойовий привіт. Генерал армії Апанасенко” [1, с. 8].

Патріотична діяльність театру знайшла своє вираження і в матеріальній допомозі фронту. Про це свідчить також телеграма колективу на ім'я Головнокомандуючого Збройними Силами СРСР: “Маяччю честь обслуговувати далекосхідні частини Червоної Армії, колектив Кам'янець-Подільського українського театру ім. Петровського в день 20-річчя Радянської України вносить додатково на будівництво танкової колони “Українське мистецтво” свою зарплату в сумі 50 000 карбованців. Хай танки цієї колони, які будуть вести доблесні бійці нашої рідної, улюбленої Червоної Армії, прискорять перемогу над підлим ворогом, що посягнув на нашу землю” [1, с. 8].

Початок 1943 року застав театр ще на магістралях Далекого Сходу. Незважаючи на похідні умови, він продовжував поповнювати свій репертуар. На тодішніх афішах з'явилась нова вистава – “Земля” Ю. Дольда-Михайлика.

У перших числах червня театр прибув до Владивостока. Впродовж двох місяців він, крім основних вистав, провів тут чимало концертів, творчих вечорів, зустрічей з глядачами у військових частинах, на кораблях, в Будинку Військово-Морського Флоту, робітничих клубах, відновив спектакль “Украдене щастя”.

Завершивши далекосхідну творчу подорож в кінці вересня у Хабаровську, кам'ячани повернулися до Улан-Уде, а через два місяці шляхи їх простелилися на Крайню Північ. 17 грудня 1943 року виставою п'єси “Безталанна” театр почав у Архангельську найтриваліші (чотири місяці) свої гастролі. У суворому північному місті радісною була зустріч артистів із земляком-письменником Володимиром Беляєвим. “Коли в кінці минулого року, – писав він про цю зустріч, – в Архангельську з'явилися афіші про вистави українського Кам'я-

нець-Подільського театру ім. Петровського, в ті місяці Кам'янець-Подільський ще перебував у глибокому тилу ворога. Однак своїм існуванням театр цього міста нагадував, що окупація міста Кам'янця-Подільського тимчасова, що український народ, який бореться з німецькими загарбниками, не змиритися ніколи з пануванням фашистського кованого чобота, що рано чи пізно все станс на свої місця. Дивлячись тут на спектаклі цього міста, ми вірили, що Кам'янець-Подільський, який не раз скидав з себе іноземний гніт – і владу польської шляхти, і турецьке ярмо, – буде визволений” [3, с. 18].

Працювали митці на повну силу. Тільки за два перші місяці перебування в Архангельську вони дали понад шістьдесят вистав для воїнів у госпіталях, обслуживши близько 25 тисяч глядачів. Тут же були поставлені спектаклі “Платон Кречет” та “Украдене щастя”.

1 квітня петровці відзначили свій 13-річний ювілей. Ця дата збіглася з другою радісною для подолян подією – визволенням м. Кам'янця-Подільського від німецько-фашистських загарбників. У виставах 1–4 квітня грали давні друзі театру – народні артисти УРСР М. Литвиненко-Вольгемут та І. Паторжинський, які на той час перебували в місті. Закінчивши гастролі в Архангельську 10 квітня 1944 року, театр виїхав до Мурманська. Артистам довелося побувати у розгашуванні передових частин і давати вистави на відкритих майданчиках, та ще й при морозі в 12 градусів. Останнім пунктом виступу подолян у північних районах країни стала Вологда. Через півтора місяця, 12 серпня, театр повернувся до початкового пункту своєї чотирирічної гастрольної подорожі – Єсентуків. Так замкнувся довгий, у кілька десятків тисяч кілометрів шлях, по якому через усю країну туди й назад проїхав один з українських мистецьких колективів.

А тим часом під натиском Червоної армії все далі і далі на захід відкочувався ворог. Колективом театру тепер володіло єдине бажання – скоріше повернутися до рідних місць. 20 жовтня востаннє прозвонив звичний театральний дзвоник, і через кілька днів поїзд помчав подолян на Україну.

25 листопада 1944 р. обласна газета “Радянське Поділля” оповістила про те, що виставою “Украдене щастя” І. Франка театр ім. Петровського розпочав у Проскурові, новому обласному центрі, сезон 1944–1945 року [5, с. 39]. Репертуар театру склали переважно твори класичної драматургії: “Ой, не ходи, Грицю, та й на вечорниці” М. Старнцького, “Безталанна” І. Карпенка-Карого, “Шельменко-денщик” Г. Квітки-Основ'яненка, “Майська ніч” М. Старнцького (за М. Гоголем), “Лимерівна” П. Мирного, “Запорожець за Дунаєм” С. Гулака-Артемовського, “Назар Стодоля” Т. Шевченка та підготовлені в передвоєнні роки “Платон Кречет” О. Корнійчука і “Неспокійна старість” Л. Рахманова. У першій половині 1945 року проскурівчани побачили кілька нових вистав – “Весілля в Малинівці” Л. Юхвіда та О. Рябова, “Поєдинок” Л. Шейніна.

Одна чи дві цікаві прем'єри за вісім місяців роботи театру не могли, звісно, позитивно “збалансувати” весь його репертуар – загалом одноплановий, мало звернений до проблем сучасності. Повз увагу керівництва пройшли кращі

твори українських та російських драматургів (“Фронт” О.Корнійчука, “Кремлівські куранти” М.Погодіна, “Російські люди” К.Симонова, “Навала” Л.Леонова та ін.), вистави яких мали б велике виховне значення.

Перший крок до перебудови колектив зробив для поліпшення творчого навчання митців. Вже в кінці червня дирекція запросила на дві вистави – “Украдене щастя” І.Франка та “Платон Кречет” О.Корнійчука – одного із давніх шефів подолян Амвросія Бучму. Це були чудові уроки сценічної майстерності уславленого митця. Грати поруч з Бучмою – серйозний іспит для артистів, і вони витримали його з честю, насамперед Н.Колесникова в ролі Анни (“Украдене щастя”), а потім Ліди (“Платон Кречет”). Добрим партнером А.Бучми став також і артист І.Стрельников у ролі Михайла Гурмана.

Закінчувався 1945 рік. Перед митцями життя поставило нове завдання – допомагати партії й державі в ідейному загартуванні людей, що приступили до здійснення великих планів відбудови народного господарства.

У 1954 році театральний колектив змінив назву на Хмельницький обласний музично-драматичний театр ім. Г.Петровського.

Список використаних джерел:

1. Алтухова, О. Театр ім. Г.І.Петровського у воєнні роки / О. Алтухова, Н. Вінідіктова // Проскурів: – 1992. – 6 трав. – С. 8.
2. Бойцов, О. Ф. Сторінками творчого шляху: Хмельницький обл. муз.-драм. театр ім. Г.І.Петровського / О. Ф. Бойцов // Проскурів. – 2006. – 6 квіт. – С. 14.
3. Бойцов, О. Ф. Театр – життя, і люди в нім – актори / О. Ф. Бойцов, Н. Я. Небелюк, О. І. Щегольська // Є Поділля. – 2006. – 23 берез. – С. 18.
4. Єсюнін, С. З історії театру ім. Петровського / С. Єсюнін // Є Поділля. – 2000. – 22 берез. – С. 8; Ягупов, В. В. Військова психологія: підручник / В. В. Ягупов. – К.: Тандем, 2004. – С. 312-314.
5. Скорський, М. А. Хмельницький театр ім. Г.І.Петровського / М. А. Скорський. – К.: Мистецтво – 1981. – 102 с.

Summary

The article is devoted to the research of the history of Khmel'nitskyi Music and Drama theatre named after G.Petrovskyi (M.Starytskyi) foundation and elaboration of the primary stages of the artist's performing during Great Patriotic War.

Key words: artist's performing, Podillia artists, Great Patriotic War.

Одержано 12 квітня 2012 року